



Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Dionysii Carthvsiani, luculenta iuxta ac compendiaria
in Acta apostolorum exegesis siue commentaria**

Dionysius <Cartusianus>

Coloniæ, 1532

VD16 D 1926

lob continet Cap. XL. Et agitur in eo de beati lob patientia & perfectione,
ac disputatione quam habuit cu[m] amicis: de prouidentia diuina,
corporisque resurrectione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38702

E P I T O . E X I O B

Cap. xv.

Valde mirabilis es domine, et facies tua plena est grā
tiarum.

Iob continet Cap. XL . Et agitur in
eo de beati Job patientia & perfecti
one, ac disputatione quam habuit cū
amicis: de prouidentia diuina, corpo-
risque resurrectione.

Caput. I.



Rat Job vir simplex et rectus ac timens
deum, et recedens a malo.

Nudus egressus sum de vtero matris
meæ, nudus reuertar illuc

Dominus dedit dñs abstulit, sicut dñ op̄la-
cuit ita factum est, Sit nomen domini be-
nedictum.

¶ Cap. ii.

¶ Pellem pro pelle & cuncta quæ habet homo dabit
pro anima sua.

Si bona suscepimus de manu domini , mala cur non
sustineamus.

In omnibus his non peccauit Job labijs suis.

¶ Cap. iii.

¶ Maledixit Job diei suo & loquutus est. Pereat dies
in qua natus sum, & nox in qua dictum est conceptus
est homo.

Antequam comedam suspiro, & quasi inundantis aquæ
sic rugitus meus .

¶ Cap. iii.

¶ Conceptum sermonem tenere quis poterit?
Venis super te plaga & defecisti, tetigit te, & conturba-
tus es, Vbi est timor tuus, fortitudo tua, patientia tua,
& perfectio viarum tuarum?

Recordare obsecro te, quis vñquam innocens perisse,
quin potius yidi iniqūos domino flante perisse.

D. D I O N . A A R I C K . C A R T .

Nunquid homo dei cōparatione iustificabitur ?
Ecce qui seruiunt ei non sunt stabiles, & in angelis suis reperit prauitatem, quantomagis hi qui habitant domos luteas consumentur velut a tinea .

¶ Cap. v.

¶ Ad aliquem sanctorum conuertere .

In sex tribulationibus liberabit te , & in septima non videbis malum .

Virum stultum interficit iracundia, & paruulum occidit inuidia

Nihil in terra sine causa fit .

Homo ad laborem nascitur, & auis ad volatum .

Ad decum meum ponam eloquium meum, qui facit magna & inscrutabilia, & mirabilia absque numero .

Qui ponit humiles in sublimi, et mōrentes erigit sospitare . Qui apprehendit sapientes in astutia eorum, & eos filium prauorum dissipat .

Beatus homo qui corripitur a domino . In crepatione ergo domini ne reprobes , quia ipse vulnerat & medetur, percutit, & manus eius sanabunt .

¶ Cap. vi.

Animæ esurienti etiam amara dulcia esse videntur
Sagittæ domini in me sunt, quarum indignatio ebit spiritum meum , & terrores domini militant contra me .

Ecce non est auxilium mihi in me .

Qui tollit ab amico misericordiam, timorem domini derelinquit .

Quis mihi det ut veniat petitio mea, & quod expecto tribuat mihi deus ?

Respondete obsecro absque contentione . &c.

Nec personabit in fauibus meis stultitia .

¶ Cap. vii.

Militia est vita hominis sup terram, & sicut dies mīcenarij dies eius .

Dies mei velocius trasierunt quam a texente tela . &c.

Memento mei domine, quia ventus est vitamea . &c.

Sicut consumitur nubes & pertransit, sic q̄ descendit

E P I T O M E E X L I B . I O B

ad inferos non ascendet.

Loquar in tribulatione spiritus mei , confabulabor
cum amaritudine animæ meæ .

Elegit suspendium anima mea , & mortem ossa mea .

Parce mihi domine nihil enim sunt dies mei . Quid ē
homo quia magnificas eum . &c .

¶ Cap . viii .

Nunquid deus supplantat iudicium , & omnipotens
subvertit quod iustum est ?

Tu si diluculo cōsurrexeris ad deum , & omnipotentē
fueris deprecatus . si mundus & rectus incesseris statim
euigilabit ad te .

Hesterni quippe sumus , & ignoramus quoniam sicut
vmbra dies nostri sunt super terram .

Spes hypocritæ peribit .

. Deus non proiecet simplicem , nec porriget manum
malignis .

¶ Cap . ix .

Nō iustificabitur homo compositus deo , & si vo-
luerit cum eo contendere , non poterit respondere vñ
pro mille . Sapiens corde est , & fortis robore .

Quis restitit ei & habuit pacem ? Qui transtulit mon-
tes & nescierunt hi quos subvertit .

Qui commouet terram de loco suo , & columnæ eius
concurietur .

Qui præcipit soli & non oritur , & stellas claudit q̄si
sub signaculo .

Qui extendit cælos solus , & gradit super fluctus ma-
ris

Si venerit ad me non videbo eum , & si recesserit a me
non intelligam .

Deus cuius irę resistere nemo potest , sub quo curuan-
tur qui portant orbem .

Quantus ergo sum ego vt respondeam ei , & loquar
verbis meis cum eo .

Etiā si habuero quippiā iustū nō respondebo ei , sed vt
meum iudicē deprecabor . Si iustificare me volueris ,
os meum condemnabit me .

D. DIONY. A RICK. CART.

Etiam si simplex fuero , hoc ipsum ignorabit anima mea.

Terra data est in manus impii.

Dies mei velociores fuerunt cursore , ptransierunt qua si naues poma portantes .

Verebar omnia opera mea, sciens quod non parceres de linquenti

Auferat a me virginam suam , & furor eius non me terreat.

Neque enim possum metuens respōdere.

¶Cap .x.

¶Tædet animam meam vitæ meæ dimittam aduersum me, &c.

Manus tuæ fecerunt me & plasmauerunt me totū, &c.

Scio domine quia vniuersorum memineris.

Si iustus fuero, non leuabo caput

Quare de vuln̄a eduxisti me qui vtinam consumptus essem, &c.

Dimitte ergo me vt plangam paululum dolorem meum, &c.

¶Cap .xi.

¶Nunquid qui multa loquitur non audiet, aut vir verbosus iustificabitur

Vtinam deus ostenderet tibi secreta sapientiæ suæ, & quod multiplex esset lex eius, vt intelligeres quod multo minora exigaris ab eo, quā mereatur iniquitas tua. Forsan vestigia dei comprehendes, & vsque ad perst̄um omnipotentem repieres .

Excelsior cælo est, & qd facies? Profundior inferno, & vnde cognosces? Longior terra mensura eius, & latior mari.

Si subuerterit omnia vel in vnum coartauerit, quis cō tradicet ei .

Ipse (scilicet deus) nouit hominum vanitatem, & vidēs iniquitatem nonne considerat?

Vir vanus in superbiam erigitur , & tanquam pullum onagri se liberum natum putat

Oculi impiorum deficient, & effugium peribit ab eis

E P I T O . E X L I B . I O B
& spes illorum abominatio erit .

Cap . xij .

Qui deridetur ab amico suo , inuocabit deum & exaudieret eam .

Deridetur iusti simplicitas .

Quis ignorat , quod omnia hæc manus domini fecerit .
In cuius manu anima omnis viuentis , & spiritus uniuersæ carnis hominis .

Nonne auris yba dijudicat , & fauces comedētis sapore .
In antiquis est sapientia , & in multo tempore prudentia .

Si continuerit aquas omnia siccabuntur , si emiserit eas subuertent terram .

Ipse nouit decipientem & eum qui decipitur .

Qui (scilicet deus) reuelat profunda de tenebris , & producit in lucem .

Qui immutat cor principum terræ

Cap . xiii .

Ad omnipotentem loquar , & cū deo disputare cupio
Vtinam taceretis , vt putaremini esse sapientes .

Audite correctiones meas , & iudicium labiorum meorum attendite .

Nunquid deus indiget vestro mendacio , vt pro illo loquamini dolos ?

Nunquid deus decipietur vestris fraudulentijs , ipse arguet vos & statim turbabit vos .

Etiam si occiderit me , in ipso sperabo .

Vias meas in conspectu eius arguam , & ipse erit salvator meus .

Nō veniet in conspectu eius omnis hypocrita .

Quantas habeo iniquitates & peccata , scelera , &c.

Cap . xiv .

Homo natus de muliere breui viuens tempore , &c .

Numerus mensium eius apud te est . Constituisti terminos eius , qui præteriri non poterunt .

Quis mihi tribuat : vt in inferno protegas me , &c .

Cunctis diebus quibus nunc milito expecto donum veniam .

Tu quidem gressus meos dinumerasti , &c .

v

D. DIONY. A RICK. CAR.
Signasti quasi in sacculo delicta mea.
Lapides excavant aquæ , & alluuiione paulatim terra
consumitur .

¶ Cap. xv.

Nunquid sapiēs respondebit quasi in ventum loquens
& implebit ardore stomachum suum.
Loqueris quod tibi non expedīt.
Quantum in te est euacuasti timorem.
Os tuum condemnabit te & non ego , & labia tua re-
spondebunt tibi.
Nunquid grande est ut consoletur te deus , sed verba
tua prava hoc prohibent.
Quid te eleuat cor tuum , & quasi magna cogitans atio-
nitos habes oculos ? Quid timet contra deum spiritus
tuus ? Quid est homo ut immaculatus sit , & iustus ap-
pareat natus de muliere .
Ecce inter sanctos eius nemo immutabilis , & cœli non
sunt mundi in conspectu eius . Quantomagis abomi-
nabilis & inutilis homo , qui bibit quasi aquam iniqui-
tatem .
Cunctis diebus suis impius superbit .
Sonitus terroris semper in auribus impiorum , et cum pax sit
ille semper infidias suspicatur .
Angustria vallabit impium sicut regem qui paratur ad
prælium .
Tetendit contra deum manum suam .
Non credat frustra quod aliquo precio redimendus sit
antequam dies eius impleantur peribit .

¶ Cap. xvi.

Consolatores onerosi omnes vos .
Hostis meus terribilibus oculis me intuitus est . &c.
(Ista de Christi passione optime accipi possunt , quia &
Iob figura extitit Christi .)
Ego ille quondam opulentus repente contritus sum .
Ecce in cœlo est testis meus , & conscius meus in excel-
sis .
Semitam per quam rōte uertar ambulo .

¶ Cap. xxvii.

E P I T O M . E X P R O

Spiritus meus attenuabitur, dies mei breuiabuntur. &c.
Cor eorum longe fecisti a disciplina, propterea non ex-
altabuntur.

Tenebit iustus viam suam, & mundis manibus addet
fortitudinem.

In profundissimum inferni descendent omnia mea.

¶ Cap. xvij.

Intellige prius, & sic loquamur.

Quid perdis animam tuam in furore tuo?

Lux impi extinguetur, & præcipitabit eā cōsilium suū.

¶ Cap. xix.

¶ Irat⁹ est cōtra me furor dñi, & sic me habuit q̄si hostē.

Quem maxime diligebam, auersatus est me.

Pelli meæ consumptis carnibus adhæsit os meum.

Scio enim quod redemptor meus, viuit.

¶ Cap. xx.

Cogitationes meæ variæ succedunt sibi, & mens in di-
uersa rapitur.

Doctrinam qua me arguis audiam.

Laus impiorū brevis est, & gaudiū hypocritæ ad instar
puncti.

Si ascenderit ad cælum superbia eius, & caput eius na-
bes terigerit, quasi in sterquilinum in fine perdetur.

Velut somnium auolans non inuenietur, transiet quasi
visio nocturna.

Luet quæ fecit omnia, nec tamen consumetur, Iuxta
multitudinem adiumentorum suarum, sic & sustine-
bit. (Nota hæc sunt verba Sopha Naamathites ī q̄bus
vitam fatetur post hanc vitam.)

Reuelabūt cæli iniquitatē eius, & terra aduersus eū
cōsurget &c. Hæc est pars hominis impi a deo.

¶ Cap. xxi.

Audite quælo sermones meos, & agite p̄ cœnitentiam.
Nunquid contra hominem disputatio mea est, ut meri-
to non debeā contristari?

Quare ergo impi viuunt, subleuati sunt cōfortatique
diuitijs? Semen eorum permanet cor am eis, & non est
super vos virga dei, Ducunt in bonis dies suos, & in

V 2

D. DIONY. A RICK. CART.
puncto ad inferna descendant . Qui dixerunt deo re-
cede a nobis, scientiam viarum tuarum nolumus . Quo
ruim consilium longe sit a me . In diem perditionis ser-
natur malus , & ad diem furoris ducetur , & de furo-
re omnipotentis bibet .

¶ Cap. xxii.

Nunquid deo comparari potest homo, etiam cum per-
fectæ fuerit scientiæ ?

Quid prodest deo si iustus fueris, aut quid ei confers,
si immaculata fuerit vita tua?

Propter maliciam tuam circundatus es laqueis , con-
turbat te formido subita .

An cogitas quod deus excelsior cælo sit, nec nostracō
siderat, & circa cardines cæli perambulat .

Semitam seculorum calcauerunt viri iniqui, qui ante te
pus suum sublati sunt . Videbunt iusti & lætabuntur,
& innocens subsannabit eos .

Acquiesce deo & habeto pacem, & per hoc habebis fru-
ctus optimos .

Erit omnipotens contra hostes tuos . Tunc super om-
nipotentem delitij afflues, & eleuabis ad deum faciem
tuam .

Qui humiliatus fuerit erit in gloria, & saluabitur inno-
cens . Saluabitur autem in undicia manuum suarum .

¶ Cap. xxiii.

Quis mihi tribuat ut agnoscam & videam illum, & ve-
niam usque ad solium eius?

Nolo multa fortitudine contendat mecum , & magni-
tudinis suæ mole me premat .

Si ad orientem iero non appetet, & si ad occidentem nō
intelligam eum .

Deus fecit viam meam, & probauit me quasi aurum qd
per ignem transit .

Vestigia eius sequutus est pes meus .

Deus solus est , & cogitationem eius nemo auertere po-
test , & anima eius quocunque voluit fecit

Iccirco a facie eius turbatus sum , & consyderans cum
timore solicitor .

E P I T O M . E X I O B

Deus emollit cor meum & omnipotēs conturbauit me.

¶Cap. xxv.

Ab omnipotente non sunt abscondita tempora.

Deus inultam abire non patitur.

Ipsi fuerunt rebelles lumini, nescierunt vias ciuius (scilicet dei). Ad nimium calorem transeat ab aquis niuiū. Obluiscatur eius misericordia, & dulcedo illius ymis. Dedit illi deus locum pœnitentiae, & ille abutitur eo in superbiam.

¶Cap. xxv.

Potestas & terror apud ipsum est, qui facit concordiam in sublimibus suis.

Nunquid est numerus militum eius, & super quem nō surgit lumen ipsius. Ecce etiam luna non splendet, & stellæ non sunt mundæ in conspectu eius. Quanto magis homo putredo, & filius hominis vermis?

¶Cap. xxvi.

Qui extendit aquilonem super vacuum, & appēdit terram super nihili.

Qui ligat aquas in nubibus suis, vt non erumpant pariter deorsum.

Terminū circundedit aquas, usq; dum finiant lux & tembre. Columnæ cæli contremiscunt & pauent ad nutum ipsius. In fortitudine illius repente maria congera sunt, & prudentia eius percussit superbū. Spiritus eius ornavit cælos, & obstetricante manu eius eductus est coluber tortuosus.

Ecce hæc ex parte dicta sunt viarum eius. Et cum vix paruam stillam sermonum eius audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis eius intueri?

¶Cap. xxvii.

Donec deficiam nō recedā ab innocētia mea. Iustificatiō nem mēa quam cœpi tenere nō deserā. Neq; enim reprehēdit me cōr mēū in omni vita mea.

Nunquid deus audiet vocem hypocritæ, cum venerit super eū angustia, aut poterit i omnipotētē delectari?

Quid sine cā vano loquimini? Diues cū dormierit nihil secum auferet. Apprehendet eum quasi aqua inopia.

¶Cap. xxviii.

D. DIONY. A RICK. CART.
Sapientia vero ubi inuenitur, & quis est locus intelligentiae.

Nescit homo precium eius, nec inuenitur in terra suauiter viuentium. Non dabitur aurum obryzum pro ea
Non conferetur tinctis Indiæ coloribus, nec lapidi sardonico preciosissimo vel saphyro

Trahitur autem sapientia de occultis.

Lapis solitus calore in æs vertitur.

Perditio & mors dixerunt, auribus nostris audiuimus famam eius.

Ecce timor domini ipsa est sapientia, & recedere a maio intelligentia.

Tempus posuit tenebris, & vniuersorum finem ipse considerat, & omnia quæ sub cælo sunt respicit.

¶ Cap. 29.

¶ Quis mihi det ut sim iuxta dies pristinos, quibus de custodiebat me. Quando splendebat lucerna eius super caput meum, & ad lumen eius ambulabam.

Oculus fui cæco, & pes claudio. Pater eram pauper, & causam quam ignorabam, diligentissime inuestigabam.

Si ridebam ad eos, non credebant

Cum sedarem quasi rex circumstante exercitu, erant tandem me rentium consolatori.

¶ Cap. 30.

¶ Nunc autem in memetipso marcescit anima mea, &c.

Clamo ad te & non exaudis me. Sto & non respicias me.

Mutatus es mihi in crudellem, & in duritia manus tuae aduersaris mihi.

Scio quia morti trades me ubi constituta est domus omnium viuentium.

Flebam quondam super eo quod afflictus erat, & compatiebatur anima mea pauperi.

Expectabam bona & venerunt mihi mala, præstolabar lucem, & eruperunt tenebrae.

¶ Cap. 31.

Pepigi fœd' cum oculis meis, ne cogitarer quidem de yngine.

Nonne deus considerat vias meas, & cunctos gressus

meos dinumerat.

E P I T O . E X L I B . I O B .

Si contempsi subire iudicium cum seruo meo & ancilla mea, &c.

Quid faciam cum surrexerit ad iudicandum deus, & cu quæsierit quid respondebo illi. Nunquid non in vtero fecit me qui & illum (s. pauperem vel seruum.)

Ab infancia mea creuit mecum miseratio

Semper enim quasi tumentes fluctus super me, timui deum, & pondus eius ferre non potui.

Si putauis aurum robur meum, & obryzo dixi, fiducia mea. Si latatus sum super diuinitus meis multis.

Si gauisus sum ad ruinam eius qui me oderat, & exultauit quod inuenisset eum malum.

Si abscondi quasi homo peccatum meum, & celavi in sinu meo iniquitatem meam.

Quis mihi tribuat, ut desiderium meum audiat omnipotens.

¶ Cap. 32.

Iunior sum tempore, & circa demissio capite veritatis sum indicare vobis scientiam meam.

Sed ut video spiritus est in homine, & inspiratio omni potentis datur intelligentiam

Plenus sum sermonibus, & coartat me spiritus veteri mei.

Non accipiam personam viri, & deum homini non æquabo.

Nescio quod diu subsistam, & si post modicum tollat me factus meus.

¶ Cap. 33.

Simplici corde meo sermones mei, & sententiam puram labia mea loquentur.

Spiritus dei fecit me, & spiraculum omnipotentis vivi sicut me. Ecce me sicut & te fecit deus, & de eodem loco formatus sum.

Semel loquitur deus, & secundo id ipsum non repetit.

Per somnum in visione nocturna aperit aures virosque.

Peccavi & vere deliqui, & ut eram dignus non recepi.

¶ Cap. 34.

Audite sapientes verba mea, & viri eruditii auscultate me.

Iudicium eligamus & inter nos videamus quod sit melius.

Ideo viri cordati audite me.

Absit a deo impietas, & ab omnipotente Iniquitas.

B. DIONY. A RICK. CART.
Opus enim hominis reddet ei, & iuxta vias singulorū
& restituet eis.

Quem enim constituit alium super terram , aut quem
posuit super orbem quem fabricatus est?
Si direxerit homo ad deum cor suum , spiritū illius &
flatum ad se trahet.

Nunquid qui non amat iudicium sanari potest?
Deo concedente pacem, quis est qui condemnet
Qui regnare facit hominem hypocritam propter pec-
cata populi.

Pater mi ne desinas ab homine iniqutatis , qui addit
super peccata sua blasphemiam.

Cap. 35.

Si peccaueris quid ei nocebis, porro si iuste egeris qd
donabis ei?

Hominis qui similis est tui nocebit impietas tua, & fi-
lium hominis adiuvabit iusticia tua.

Non dixit vbi est deus qui fecit me , qui dedit carmina
in nocte, qui docet nos super iumenta terræ , & super
vñlucres cœli erudit nos .

Omnipotens causas singulorum intuebitur.

Cap. 36.

Deus potentes non abiicit cum & ipse sit potens
Simulatores & callidi prouocant iram dei
Ecce deus excelsus in fortitudine sua , & nullus ei simi-
lis in legislatoribus . Quis poterit scutari vias eius aut
quis ei dicere potest , operatus es inique?
Non te ergo supererit ira vt aliquem opprimas, nec mul-
titudo donorum inebriet te.

Omnes homines vident deum , vñusquisque intuetur
procul. Ecce deus magnus vincens scientiam nostram.

Cap. 37.

Nunquid scis quando præceperit deus pluvijs, vt osten-
derent lucem nubium eius s?

Tu forsitan cum eo fabricatus es cœlos , qui solidissimi
quasi ære fusi sunt .

Nos quippe inuoluimur tenebris .

Ab aquilone auge venit, & a deo formidolosa laudatio

E P I T O . E X L I B . I O B

Digne eum inuenire non possumus.

Magnus fortitudine & iudicio & iusticia, & enarrari
non potest. Ideo timebunt eum viri, & non audebunt
contemplari omnes qui sibi videntur esse sapientes.

¶Cap.38

Quis est iste inuoluens sententias sermonib. imperitis
Accinge sicut vir lumbos tuos.

Vbi eras quando ponebam fundamenta terræ. Indica
mihi si habes intelligentiam, quis posuit mensuras e-
ius, vel quis retendit super eam lineam? Super quo ba-
ses eius solidatæ sunt?

Cum me laudarent simul astra matutina, & iubilarent
omnes filii dei.

Quis conclusit ostijs mare, quando erumperebat quasi
de vulua procedens? Cum ponerem nubem vestimen-
tum eius, & caligine illud quasi pannis infantiae inuol-
uerem? Circumdedi illud terminis, & posui vates &
ostia & dixi. Huic usq; venies & non procedes amplius, &
hic cōfringes, tumentes fluctus tuos.

Nunquid coniungere valebis micantes stellas pleiades
aut gyrum arcturi poteris dissipare?

Nunquid nosti ordinem cæli, aut pones rationem eius
in terra?

Quis posuit in visceribus hominis sapiētiā, aut quis
dedit gallo intelligentiam?

Quis enarrabit cælorum rationem, & concentum cæli
dormire quis faciet?

Quis præparat coruo escam, quando pulli eius clamāt
ad deum, vagientes eo quod non habeant cibos?

¶Cap.39.

¶Dixit dominus ad Job. Nunquid qui contendit cū
deo, tam facile conquiesceret? Utique qui arguit deum, de-
bet & respondere ei.

¶Cap.40.

¶Fortitudo eius in lumbis eius, & virtus illius in vi-
blico ventris eius

I pse est principium viarum dei. Qui fecit cum appli-
clabit gadium eius:

D. D I O N Y. A R I C K. C A R T
Sub umbra dormit in secreto calami, in locis humectib.
Ecce absorbebit fluum & non mirabitur, & habet si-
duciam quod influat Iordanis in os eius.

¶Cap. 4).

Quis resistere potest vultui meo? Omnia quæ sub celo
sunt mea sunt.

Non parcam ei verbis potentibus, & ad deprecandum
compositis.

Cor eius quasi lapis induratur.

Cum sublatus fuerit timebunt angeli, & territi purga-
buntur.

Non est super terram potestas quæ comparetur ei, q[uia]
estus est ut nullum timeret. Omne sublime videt
Ipse est rex super vniuersos filios superbæ.

¶Cap. 42.

Scio domine quia omnia potes, & nulla te cogitatio
latet.

Ideo insipienter loquutus sum, et quæ ultra modum ex-
cederent scientiam meam.

Auditu auris audiui te, nunc autem oculus meus videt.
Itcirco ipse me reprehendo, et ago pœnitentiam in fa-
uilla et cinere.

Addidit dominus omnia quæ fuerant Job duplicita.
Vocauit Job nomen vnius filiæ, diem, et nomen secun-
dæ Cassiam, et nomen tertiac Cornustib⁹. Non sunt in
uerae mulieres speciosæ sicut filiæ Job in vniuersa terra.
Vixit autem Job post hæc centū quadraginta annis, et vi-
dit filios, et filios filiorum suorum, usque ad quartam gna-
tum, et mortuus est senex et plenus dierum.

Salomonis Proverbia continet Cap.
XXXI. Et agitur in eis de instruc-
tione & disciplina incipientium se rati-
onate deo: & de correctione morum, in-
formationeque virtutum.

Caput. I.